

Justitiedepartementet
Grundlagsenheten

Almega Utbildnings (tidigare Friskolornas riksförbund) yttrande över betänkandet Kamerabevakning i offentlig verksamhet – lättnader och utökade möjligheter (SOU 2024:27)

Almega Utbildning (tidigare Friskolornas riksförbund) har getts möjlighet att yttra sig över förslagen i ovanstående betänkande och vill framföra följande. Vi yttrar oss framförallt över de förslag som berör fristående skolor, dvs.

Sammanfattning

Almega Utbildning **tillstyrker** att tillståndskravet för kamerabevakning avskaffas i offentlig verksamhet.

Almega Utbildning anser att det är av största vikt att Integritetsmyndigheten (IMY) **tar fram vägledning**ar och stöd inför de beslut och bedömningar som måste ske inför kamerabevakningen. Dessa vägledningar bör vara specifikt framtagna till respektive aktörer för att tydligt ange vad som föregår ett beslut samt vad som ska dokumenteras i en viss verksamhet.

Almega Utbildning **avstyrker** förslaget att införa sanktionsavgifter vid brott mot kravet på förteckning över pågående kamerabevakning och dokumenterad intresseavvägning.

Allmänt

Almega Utbildning konstaterar att betänkandet och förslagen är uppdelat i två delar, dels en som innehåller förslag om lättnader för kamerabevakning i offentlig verksamhet, dels en del som innehåller förslag för de brottsförebyggande myndigheterna. Almega Utbildning svarar på förslagen i den första delen.

Varierande kunskap om kraven inför kamerabevakning ställer höga krav på vägledning och stöd

Almega Utbildning, dåvarande Friskolornas riksförbund, träffade utredaren och sekreteraren i samråd under utredningens gång. Vi hade då fått ta del av ett frågeformulär och bad ett antal av våra medlemmar att lämna

synpunkter på frågorna. Svaren visade att kunskapen om liksom behoven av kamerabevakning varierade stort mellan medlemmarna. Vid vårt urval av responder på frågeformuläret valde vi att tillfråga såväl stora som små huvudmän, med en variation i städer och landsbygd. Det framgick tydligt att läget och utsattheten för brottslig verksamhet hade större betydelse för intresset och kunskapen om kamerabevakning än storleken på huvudman. Flera av våra mindre huvudmän som på något sätt varit utsatta för brottslig verksamhet hade bättre kunskap om regleringen för kamerabevakning än större huvudmän som inte haft problem. De svarande visade också tydligt att kompetensen för att göra de bedömningar och intresseavvägningar som krävs inför kamerabevakning varierar. Vi kan därmed konstatera att om lättnader för kamerabevakning införs och ett större ansvar läggs på verksamheterna att själva hantera kamerabevakning på ett korrekt sätt, måste det finnas mycket tydlig och konkret vägledning och stöd från Integritetsskyddsmyndighetens ((IMY) sida.

Flera av skolorna pekar tydligt i sina svar på frågeformuläret att det utan ett tillståndskrav kommer vara viktigt att tillsynsmyndigheten tar fram användbara vägledningsverktyg. Något som särskilt efterfrågas är mallar för hur bedömningen om kamerabevakning kan bedrivas ska göras.

Intresseavvägningen

När det gäller den intresseavvägning som ska göras inför beslut om kamerabevakning ska bevakningsintresset vägas mot intresset av den enskildes integritet. Förslaget gäller nu att bevakning på **alla** platser, inte enbart platser där allmänheten har tillträde. Det får konsekvenser för bland andra skolor, som generellt inte utgör en allmän plats. Det i sin tur medför att kraven vid intresseavvägningen blir högre än tidigare, liksom att dokumentationskravet ökar. I det sammanhanget kan det också vara värt att nämna att det föreligger förslag i andra utredningar, ex. Skolor mot brott, där det framgår att skolhuvudmännen ska se till att obehöriga inte kan ta sig in i skolan och att skolområdet ska kunna hållas stängt (dvs. även skolgården). Det hade därför kunnat vara en god idé att minska kraven i intresseavvägningen för sådana platser dit allmänheten inte har tillträde. Det hade både förenklat intresseavvägningen och minskat dokumentationskraven.

Sanktionsavgift vid förtecknings- eller dokumentationskravet

Utredningen anser, i likhet med IMY, att det inte finns behov av att ersätta det slopade tillståndskravet med en anmälningsplikt. Däremot föreslås krav på att en förteckning ska föras över pågående kamerabevakning, som på begäran ska lämnas till IMY. Vidare föreslås ett krav på att den intresseavvägning som ska ske ska dokumenteras. Skillnaden mot en anmälningsplikt är att det är den som kamerabevakar som ska bevara informationen.

Almega Utbildning avstyrker att IMY ska ha möjlighet att ta ut en sanktionsavgift om den som bedriver bevakning bryter mot förtecknings- eller dokumentationskravet. En sådan avgift innebär att det inte blir den lättnad som förslaget om slopad tillståndsplikt är tänkt att innebära. IMY har möjligheter att ta ut en avgift om det finns brister i intresseavvägningen

eller om kamerabevakningen i andra fall genomförs på ett olagligt sätt. Däremot kan det inte anses proportionerligt att införa sanktionsavgifter på stora belopp vid brister som enbart har med formalia att göra. Då bör andra sanktioner kunna tillämpas än höga avgifter.

För Almega Utbildning

X
Per Arne Andersson
ordförande

X
Gudrun Rendling
förbundsjurist